

Terveysteknologian kauppataase 2015

Suomen terveysteknologian viennin arvo oli ennätyselliset 1,92 miljardia euroa vuonna 2015

Tuotteiden vienti kasvoi 6,6 %

Vuonna 2015 Suomen terveysteknologian tuotteiden vienti kasvoi 1,92 miljardiin euroon, vuodentakaiseen nähden kasvua oli 6,6 %. Tuonninkin arvo kasvoi, mutta hitaammin, johtaen ennätyselliseen 896 miljoonan euron ylijäämään vuonna 2015. Terveysteknologia on suurin Suomen huipputeknologian vientisektoreista.

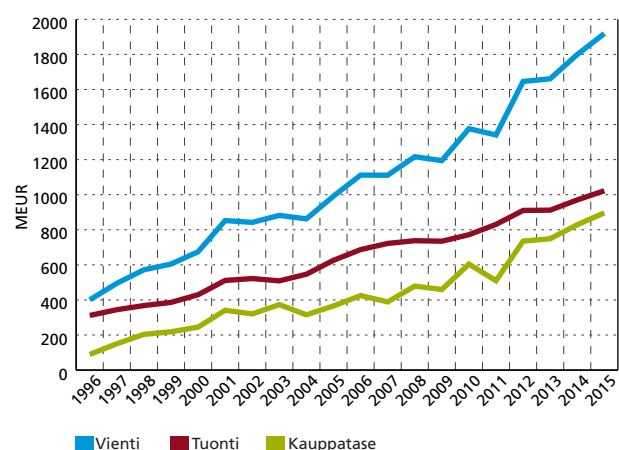
Terveysteknologian viennin 6,6 %:n kasvu johtuu pääosin vahvasta 16 %:n kasvusta in vitro -diagnostiikan tuoteluokassa sekä 4 %:n kasvusta sähkökäyttöisissä terveydenhuollon laitteissa. Vuonna 2015 kaikki muut vientisektorit kasvoivat lukuun ottamatta pientä lääketieteellisten implanttien segmenttiä.

Terveysteknologia kasvatti osuuttaan osana huipputeknologia-sektorin kokonaisvientiä vuonna 2015. Ilman lentokoneiden jälleenvientiä, huipputeknologian tuotteiden vienti supistui 8 %, ja jäi 3,5 miljardiin euroon. Terveysteknologia on ainoa merkittävä huipputeknologian sektori, jossa Suomella on huomattava kauppataseen ylijäämä.

Suomi hyötyy taloudellisesti lähes kaikissa terveysteknologian segmenteissä

Terveysteknologian alan segmenteistä terveydenhuollon laitteiden segmentti oli edelleen merkittävin tekijä ylijäämäisen 896 miljoonan euron kauppataseen muodostajana, yhteensä 89 %:n osuudellaan.

Suomen terveysteknologian kauppavuosi 1996–2015

Toiseksi suurin ylijäämä oli in vitro -diagnostiikan segmentissä, käsittäen reagenssit ja laitteet. Kaikki Suomen terveysteknologian tuotesegmentit ovat vienniltään ylijäämäisiä paitsi lääketieteelliset implantit.

Vankka viennin menestystarina

Suomen terveysteknologian ala on onnistunut kasvattamaan vientiä pitkäjänteisesti lisäten samalla kauppataseen merkittävää ylijäämää. Kahden viime vuosikymmenen tarkasteluajanjaksolla, mukaan lukien euron käyttöönottoa edeltävät vuodet, viennin arvo on viisinkertaistunut ja ylijäämä kymmenkertaistunut.

Viiden vuoden tarkasteluajanjaksolla, vuosina 2010–2015, keskimääräinen viennin kasvu terveysteknologian alalla on ollut 6,9 %, mikä on hieman korkeampi kuin pitkän ajan keskiarvo (6,2 %).

Valuuttakurssien vaikutukset

Euron kurssi Yhdysvaltain dollaria vastaan heikkeni merkittävästi vuonna 2015 edellisvuoteen verrattuna. Euron dollarikurssi on kuitenkin palannut finanssikriisiä edeltävälle tasolle, vuosien 2000–2007 lukemiin.

Koska Yhdysvallat on suomalaisen terveysteknologian suurin vientikohde, euron ja dollarin väliset valuuttakurssiheilahtelut saattavat vaikuttaa vuosittaisen reaalisuon vientivolyymiin.

Kurssiheilahtelut olivat suuria melkein kaikissa kansainvälisissä vaihtokursseissa vuonna 2015 ja monet kehittyvien markkinoiden valuutat heikkenivät euroa vastaan; Venäjän rupla heikkeni vuositasolla 33 % suhteessa euroon.

Muutokset valuuttakursseissa huomioon ottaen vuoden 2015 viennin volyymitason kasvu lienee jonkun verran pienempi kuin viennin arvon 6,6 %:n kasvu. Valuuttakurssimuutoksilla on kuitenkin vähäinen nettovaikutus Suomen ulkomaankaupan vuosien 1996–2015 pitkänajan trendiin.

Ulkomaankauppatalastoista voi seurata seuraavia terveysteknologian alan tuoteluokkia:

- Terveydenhuollon laitteet: sähkökäyttöiset terveydenhuollon laitteet (mm. potilasvalvontalaitteet), tarvikkeet ja lisälaitteet; ventilaatiolaitteet; instrumentit; röntgenlaitteet; hammasporat ja muut hammashoidon välineet
- Terveydenhuollon kalusteet: leikkauspöydät ja sairaalasängyt; hammashoidon kalusteet; sterilointilaitteet; kuntoutuslaitteet.
- Implantoitavat laitteet: päälle puettavat/kehoon istutettavat laitteet.
- In vitro -diagnostikka (IVD) laitteet; reagenssit ja tarvikkeet.

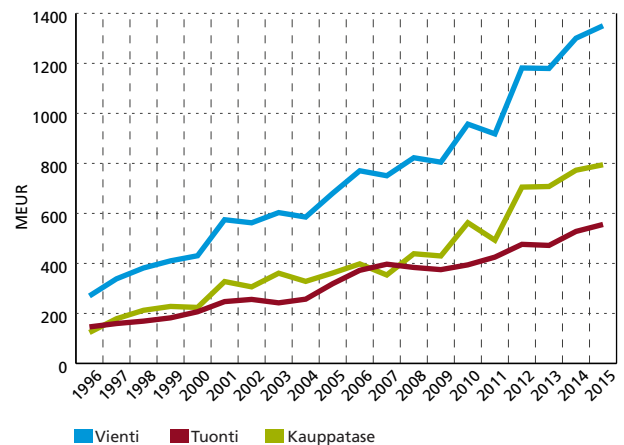
Terveysteknologian laitteet

Vuonna 2015 terveydenhuollon laitteiden viennin arvo kasvoi 3,8 %, yhteensä 1 350 miljoonaan euroon. Terveysteknologian laitteet on Suomen terveysteknologian vientisegmentistä suurin edustaan noin 70 % koko toimialan viennistä vuonna 2015. Terveysteknologian laitteiden tuonti nousi 5,3 %, 556 miljoonaan euroon.

Terveysteknologian laitteiden kauppataaseen ylijäämä kasvoi 795 miljoonaan euroon muodostaen 89 % koko toimialan ylijäämästä vuonna 2015.

Sähkökäyttöisten terveydenhuollon laitteiden (sisältäen mm. potilasmonitorit) ja instrumenttien vienti kasvoi 5 % ja oli arvoltaan 1027 miljoonaa euroa ja saavutti yhden miljardin rajapyykin ensimmäistä kertaa. Röntgen- ja muiden kuvantamislaitteiden kokonaisvienti kasvoi 3 %, yhteensä 303 miljoonaan euroon. Hammashoidon röntgenlaitteiden vienti supistui 2 %, 208 miljoonaan euroon. Vuonna 2015 kuvantamislaitteiden viennistä 69 % oli hammashoidon kuvantamislaitteita.

Suomen terveydenhuollon laitteiden kauppa vuosina 1996–2015

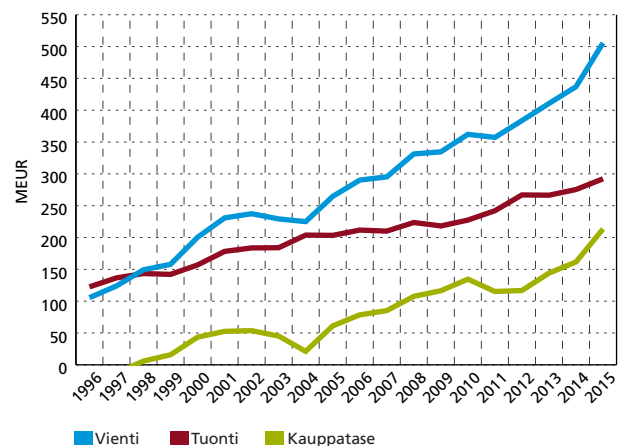
In vitro -diagnostiikka

Vuonna 2015 in vitro -diagnostiikan (IVD) segmentin vienti kasvoi 16 % ja oli arvoltaan yhteensä 506 miljoonaa euroa. Diagnostiikan reagenssien vienti kasvoi 21 % ja muodosti merkittävän osan vuoden 2015 kasvusta.

Viimeisen vuosikymmenen aikana diagnostiikan reagenssit ovat olleet poikkeuksellinen viennin menestystarina Suomessa. Reagenssien vienti ylitti 250 miljoonan euron rajapyykin vuonna 2015 ja muodostaa nyt 50 % koko IVD-segmentin viennistä. Viimeisen neljän peräkkäisen vuoden kasvavan kysynnän ja vuoden 2015 11 %:n kasvun myötä diagnostiikkalaitteiden vienti vaikuttaa palanneen kestäväälle kasvu-uralle.

Koko IVD-segmentillä oli 213 miljoonan euron positiivinen vaikutus Suomen vuoden 2015 kauppataaseeseen.

Suomen diagnostiikka-sektorin kauppa vuosina 1996–2015

Vienti maittain ja alueittain 2015

Vuonna 2015 vienti Yhdysvaltoihin kasvoi 16 %, 683 miljoonaan euroon. Vahva kasvu teki Yhdysvalloista suurimman terveysteknologian alueellisen vientimarkkinan ohittaen Euroopan (EU ja EFTA maat) suurimpana vientimarkkinana ensimmäistä kertaa.

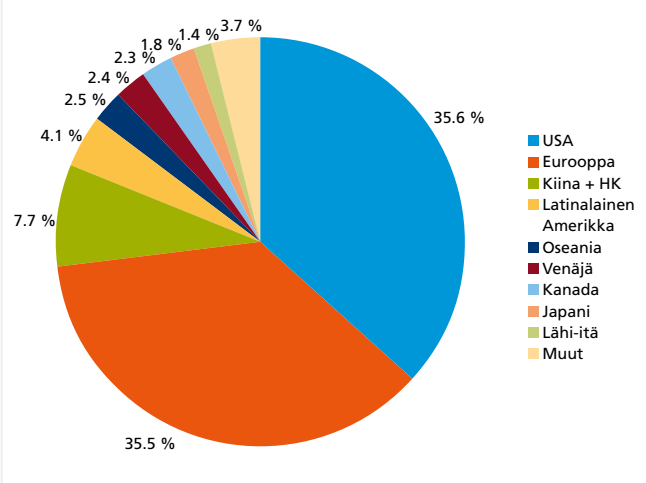
Pohjois-Amerikan osuus kokonaisviennistä oli 39,0 %, Euroopan 35,5 % ja Aasian osuus oli 13,5 %. Etelä- ja Keski-Amerikan kokonaisviennin osuus oli 3,0 %, Oseanian 2,5 % ja Venäjän osuus oli 2,4 %.

Vienti Saksaan kasvoi voimakkaasti, 11,3 %, ja ylsi 153 miljoonaan euroon. Saksa oli 7,9 %:n osuudellaan toiseksi suurin viennin kohdema.

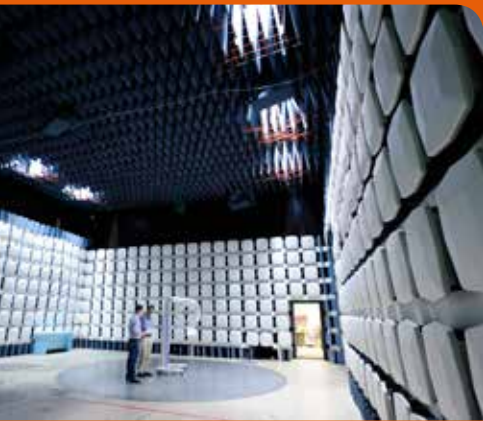
Vienti Kiinaan, mukaan lukien Hongkong, kasvoi myös vahvasti, 35,1 %, yhteensä 149 miljoonaan euroon. Kiina (ml. Hongkong), oli viennin kolmanneksi suurin kohdema, yltäen 7,7 %:n osuuteen. Lisäksi Kiina oli suurin yksittäisistä kohdemaista in vitro -diagnostiikan vientituotteille. Ranska ja Britannia pysyivät neljänneksi ja viidenneksi suurimpina kauppakumppaneina, vaikka vienti molempiin maihin hieman supistui.

Vienti Venäjälle supistui 33 %, 47 miljoonaan euroon, joka on linjassa valuutan arvonmuutoksen kanssa. Vienti Lähi-itään pieneni

Terveysteknologian vienti maittain ja alueittain

1,4 %:iin, kun puolestaan Intian asema pysyi muuttumattomana 0,5 %:n osuudellaan kokonaisviennistä.

Analyysin perusta

Tämä raportti perustuu Suomen tullin antamiin ennakkotietoihin.

Lukijan tulisi ottaa huomioon, että ulkomaankauppatilastot eivät sisällä kaikkea yhtiön toimintaa: esimerkiksi tutkimus- ja kehitystoimintaa, aineettoman omaisuuden siirtymistä ja palveluja ei ole kirjattu tuotekaupan tilastoihin. Terveysteknologiin liittyvät IT-lisenssit ja ylläpitosopimukset eivät sisälly lukuihin.

Lisäksi monet "hyvinvointi"-teknologiat eivät lukeudu ulkomaan kaupan jaottelussa terveysteknologian segmenttiin. Useat suuret monikansalliset yhtiöt ylläpitävät, jopa maailmanlaajuisin standardein mitattuna, laajamittaista tutkimus- ja kehitystoimintaa Suomessa ilman merkittävää paikallista tuotantoa. Näiltä osin nämä kauppatiedot eivät kerro koko totuutta Suomen terveysteknologia-alan merkittävästä viennistä ja maan globaalista roolista tällä toimialalla.

Tuotteiden koodauksessa saattaa ajoittain olla hieman päällekkäisyyttä muiden kuin terveysteknologian sovellusten kanssa. Komponenteilla voi myös olla kaupankäynnissä sellaisia koodeja, joita ei käytetä lopputuotteessa (vaikuttaa lähinnä tuontiin). Lisäksi monikansallisissa yrityksissä ilmoitettuun viennin arvoon voi vaikuttaa yhtiöiden käyttämä siirtohinnoittelupolitiikka.

Koska Suomessa toimivien laitteita valmistavien yhtiöiden tuotannosta vientiin menee tyypillisesti 95 %, vienti korreloi hyvin tarkasti tuotannon kanssa.

Terveysteknologiatuotteiden valmistus vaatii tyypillisesti merkittävää T&K panostusta (yli 4 % myynnin arvosta sijoitetaan T&K-toimintaan) ja FIHTA määrittelee koko terveysteknologiasektorin korkean teknologian sektoriksi. On kuitenkin huomioitava, että kaikki terveysteknologian tuotteet eivät ole historiallisesti luokiteltu korkean teknologian tuotteiksi, mukaan lukien Eurostat/OECD:n käyttämät luokittelut (SITC – Rev. 3). SITC esimerkiksi luokittelee *in vitro*-diagnostiikka-laitteet korkean teknologian kategoriaan, mutta ei reagensseja. Tarkka kuvaus ja analyysi Suomen korkean teknologian kaupasta on saatavilla Tullin sivuilta: <http://www.tulli.fi/fi/tiedotteet/ulkomaankauppatilastot/tilastot/korkeateknologia/korkeateknologia15/index.html?bc=370>